

Glossary

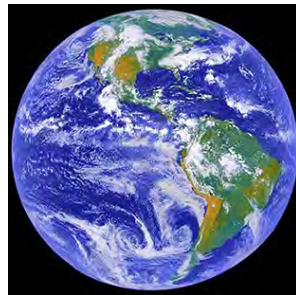
High School Level

Physical Setting & Earth Science Glossary

English / Punjabi

Translation of Physical Setting & Earth Science terms based on the Coursework for Physical Setting & Earth Science Grades 9 to 12.

Word-for-word glossaries are used for testing accommodations for ELL/LEP students

---

THE STATE EDUCATION DEPARTMENT / THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK / ALBANY, NY 12234

P-16

Office of Elementary, Middle, Secondary and Continuing Education and Office of Higher Education
Office of Bilingual Education and Foreign Language Studies
<http://www.emsc.nysed.gov/biling/>

THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK
Regents of the University

BETTY A. ROSA, <i>Chancellor</i> , B.A., M.S. in Ed., M.S. in Ed., M.Ed., Ed.D.	Bronx
T. ANDREW BROWN, <i>Vice Chancellor</i> , B.A., J.D.	Syracuse
NAN EILEEN MEAD, B.A.	Manhattan
JOSEPHINE VICTORIA FINN, B.A., J.D.	Albany
BEVERLY L. OUDERKIRK, B.S., M.S.	Saratoga
ELIZABETH S. HAKANSON	Onondaga
CATHERINE COLLINS, B.S., M.S., Ph.D.	West New York
JAMES R. TALLON, R., B.A., M.A.	Binghamton
ROGER TILLES, B.A., J.D.	Great Neck
JUDITH JOHNSON, B.A., M.A., Ed.D.	Mid-Hudson
LUIS O. REYES, B.A., M.A., Ph.D.	New York
LESTER W. YOUNG, JR., B.S., M.S., Ed. D.	Oakland Gardens
CHRISTINE D. CEA, B.A., M.A., Ph.D.	Staten Island
WADE S. NORWOOD, B.A.	Rochester
JUDITH CHIN, B.S., M.S., ...	Queens
KATHLEEN M. CASHIN, B.S., M.S., Ed.D.	Brooklyn
JAMES E. COTTRELL, B.S., M.D.	New York

Commissioner of Education

President of The University of the State of New York

MARY ELLEN ELIA

Executive Deputy Commissioner

ELIZABETH BERLIN

The State Education Department does not discriminate on the basis of age, color, religion, creed, disability, marital status, veteran status, national origin, race, gender, genetic predisposition or carrier status, or sexual orientation in its educational programs, services and activities. Portions of this publication can be made available in a variety of formats, including Braille, large print or audio tape, upon request. Inquiries concerning this policy of nondiscrimination should be directed to the Department's Office for Diversity, Ethics, and Access, Room 530, Education Building, Albany, NY 12234. Requests for additional copies of this publication may be made by contacting the Publications Sales Desk, Room 319, Education Building, Albany, NY 12234.

EARTH SCIENCE GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	PUNJABI
A	
abrasion	ਰਗੜ, ਘਸਾਈ
absolute age	ਨਿਰਪੇਖ ਉਮਰ
absolute humidity	ਨਿਰਪੇਖ ਨਮੀ
absolute zero	ਪਰਮ ਸੂਨ
absorption	ਸੋਖਣਤਾ
acid	ਤੇਜ਼ਾਬ
acid rain	ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਮੀਂਹ
acid test	ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਟੈਸਟ
actual evapotranspiration	ਅਸਲ ਭਾਫ ਦੀ ਹਵਾੜ
adiabatic temperature change	ਸਥਿਰ-ਤਾਪ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ
aeration	ਕਾਰਬਾਨਿਕ ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਗੈਸ ਭਰਨ ਦਾ ਅਮਲ
aerobic bacteria	ਏਅਰੋਬਿਕ ਬੈਕਟੀਰੀਆ
aerosol	ਏਅਰੋਸੋਲ
air mass	ਹਵਾ ਦਾ ਪੁੰਜ
air pressure	ਹਵਾ ਦਾ ਦਬਾਅ
alkaline	ਅਲਕਾਲਿਨ
alluvial fan	ਅੱਟ ਸਬੰਧੀ ਪੱਖਾ
altitude	ਉਚਾਈ
anemometer	ਪੈਣਮਾਪੀ ਯੰਤਰ
anaerobic bacteria	ਅੱਕਸੀਜਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਜੀਣ ਵਾਲਾ ਬੈਕਟੀਰੀਆ
angle of isolation	ਨਿਖੇੜ ਕੋਣ
annual eclipse	ਸਲਾਨਾ ਗ੍ਰਹਿਣ
aphelion	ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਦੂਰ ਦਾ ਨੁਕਤਾ
apogee	ਚੰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ-ਪੰਧ ਦਾ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਰੇਡਾ
apparent daily motion	ਰੋਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਗਤੀ
apparent magnitude	ਪ੍ਰਤੱਖ ਉਚਾਈ, ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦਰਜਾ
apparent planetary diameter	ਪ੍ਰਤੱਖ ਨਛੱਤਰੀ ਵਿਆਸ
arete	ਕਿੰਗਰਾ
arid	ਬੰਜਰ
ash	ਲਾਵਾ, ਸੁਆਹ
atmosphere	ਹਵਾਮੰਡਲ
atmospheric pressure	ਹਵਾਮੰਡਲ ਦਾ ਦਬਾਅ
atmospheric variables	ਹਵਾਮੰਡਲ ਵਿਚਲੀ ਅਸਥਿਰ ਹਵਾ
B	
barometer	ਬੈਰੋਮੀਟਰ
barometric pressure	ਬੈਰੋਮੀਟਰ ਦਾ ਦਬਾਅ

EARTH SCIENCE GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	PUNJABI
barrier beach	ਬੈਰੀਅਰ ਬੀਚ
basin	ਤਾਸ ਦਾ ਇਲਾਕਾ
bed load	ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਤਰਦੇ ਤਰਲ
bedrock	ਅਧਾਰ-ਚੱਟਾਨ
bench mark	ਤਲ-ਚਿੰਨ੍ਹ
boulder	ਗੋਲ ਪੱਥਰ, ਚੱਚਾਨ
C	
calorie	ਕੈਲੋਰੀ
canyon	ਖੱਡ, ਖੇਹ
capillary	ਕੇਸ਼ਿਕਾ
carbon dating	ਕਾਰਬਨ ਦਾ ਕਾਲ ਨਿਰਧਾਰਨ
celestial object	ਖਗੋਲੀ ਵਸਤ
carrying power	ਅੱਗੇ ਲਿਜਾਣ ਵਾਲੀ ਤਾਕਤ
cementation	ਸੀਮਿੰਟੀਕਰਣ
centrifugal force	ਅਪਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਕਤੀ
chemical weathering	ਰਸਾਇਣਕ ਛਿੱਜਣ
chlorofluorocarbons	ਕਲੋਰੋਫਲੂਰੋਕਾਰਬਨਸ
cirque	ਕੁੰਡ
clay	ਚਿਕਣੀ ਮਿੱਟੀ
cleavage	ਫਾਟ, ਵਿੱਥ
climate	ਵਾਤਾਵਰਣ
cloud	ਬੱਦਲ
cold front	ਠੰਡੀ ਹਵਾ ਦਾ ਪੁੰਜ
colloids	ਲੇਸਦਾਰ
compound	ਮਿਸ਼੍ਰਣ, ਜੁੜਵਾਂ
compression	ਦਬਾਉ, ਪੀੜਨ
compression wave	ਦਬਾਉ ਤਰੰਗ
condensation	ਸੰਘਣਾਪਨ
conduction	ਚਾਲਨ, ਪ੍ਰਵਾਹਕ ਸ਼ਕਤੀ
conservation of energy	ਊਰਜਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ
continental drift	ਮਹਾਦੀਪ ਖਿਸਕਾਰ
continental plate	ਮਹਾਦੀਪੀ ਪਲੇਟ
continental climate	ਮਹਾਦੀਪੀ ਜਲਵਾਯੂ
continental shelf	ਮਹਾਦੀਪੀ ਵਧਾਅ

EARTH SCIENCE GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	PUNJABI
continental tropical air mass	ਮਹਾਦੀਪੀ ਤਪਤ-ਖੰਡੀ ਹਵਾ ਦਾ ਪੁੰਜ
contact metamorphism	ਰੂਪਾਂਤਰ ਸੰਪਰਕ
conservation	ਸੰਭਾਲ
convection	ਸੰਵਹਿਣ
convective cell	ਸੰਵਹਿਣ ਸੈਲ
convector	ਸੰਵਹਿਣਕਾਰਕ
converge	ਝੁਕਾਅ ਹੋਣਾ
coordinate system	ਤਾਲਮੇਲ ਪ੍ਰਬੰਧ
core	ਕੋਰ
Coriolis effect	ਕੋਰੀਓਲਿਸ ਪ੍ਰਭਾਵ
correlation	ਸਹਿ-ਸਬੰਧ
crater	ਜੁਆਲਾਮੁਖ
crust	ਪੇਪੜੀ
crystal	ਬਲੈਰ, ਸਫਟਿਕ
cyclic change	ਚੱਕਰੀ ਤਬਦੀਲੀ
cyclone	ਵਾਵਰੇਲਾ
D	
daily motion	ਦਿਨ ਦੀ ਗਤੀ
deficit	ਖਸਾਰਾ, ਕਮੀ
degree	ਡਿਗਰੀ
delta	ਖਾੜੀ
density	ਸੰਘਣਾਪਣ
deposit	ਤਲਫਟ, ਗਾਦ
desert	ਮਾਰੂਥਲ
desertification	ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਪੈਂਦੇ ਲਾਉਣਾ
Devonian Period	ਡੇਵਨੀ ਸਮਾਂ
dew	ਤ੍ਰੇਲ
dew point temperature	ਤ੍ਰੇਲ-ਦਰਜੇ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ
dike	ਦਰਾੜ, ਦਰਾੜ ਵਿਚ ਫਸਿਆ ਪਦਾਰਥ
dinosaur	ਡਾਇਨੋਸੋਰ
direct ray	ਸਿੱਧੀ ਕਿਰਨ
discharge	ਨਿਕਾਸ

EARTH SCIENCE GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	PUNJABI
displacements sediments	ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਤਲਛੱਟ, ਗਾਰ
distorted structure	ਟੁੱਟਿਆ ਫੁੱਟਿਆ ਢਾਂਚਾ
divergence	ਅਪਸਰਣ
Doppler effect	ਡੌਪਲਰ ਪ੍ਰਭਾਵ
drainage	ਜਲ-ਨਿਕਾਸ
drumlin	ਰੇਤ ਦਾ ਟਿੱਬਾ, ਧੱਕੀ
dry bulb thermometer	ਫ੍ਰੀ ਬਲਬ ਦਾ ਥਰਮੋਮੀਟਰ
duration of insolation	ਸੁੱਪ-ਲਵਾਈ ਦੀ ਮਿਆਦ
dust storm	ਰੇਤੀਲਾ ਤੂਫਾਨ
dynamic equilibrium	ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸੰਤੁਲਨ, ਸਮਤੋਲ
E	
earthquake	ਭੂਚਾਲ
eccentricity	ਉਤਕੇਂਦਰਤਾ
electromagnetic energy	ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਮੈਗਨੈਟਿਕ ਊਰਜਾ
element	ਤੱਤ, ਕੁਦਰਤੀ ਤਾਕਤਾਂ
eclipse	ਗ੍ਰਹਿਣ
elliptical	ਅੰਡਾਕਾਰ
energy	ਊਰਜਾ
epicenter	ਅਧਿਕੇਂਦਰ, ਉਹ ਥਾਂ ਜਿੱਥੋਂ ਭੂਚਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
equilibrium	ਸਮਤੋਲ
equinox	ਵਿਸ਼ੁਬੀ, ਦੁਬਿੰਦੇ
erosion	ਖੇਰ, ਕਾਟ
escarpment	ਢਲਾਣ
esker	ਦਰਿਆਈ ਚੱਟਾਨ
eutrophication	ਯੂਟ੍ਰੋਫਿਕੇਸ਼ਨ
evaporation	ਭਾਫਣ
F	
fault	ਦਰਾੜ, ਤੋੜ
field	ਖੇਤ, ਭੇਇੰ, ਮੈਦਾਨ
focus	ਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰ
folded strata	ਮੁੜੀ ਹੋਈ ਪਰਤ
fossil	ਪਥਰਾਟੀ, ਪੱਥਰ ਰੂਪ

EARTH SCIENCE GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	PUNJABI
fracture	ਦਰਾੜ, ਤਰੇੜ
friction	ਘਰਸ਼ਣ
front	ਸਾਹਮਣਾ
G	
geocentric model	ਭੂਕੇਂਦਰੀ ਮਾਡਲ
geographic poles	ਭੂਗੋਲਿਕ ਧਰੁਵ
geologic time scale	ਭੂਵਿਗਿਆਨਕ ਸਮੇਂ ਦਾ ਪੈਮਾਨਾ
geosyncline	ਜੀਓਲਿੰਕਲਾਈਨ
glacier	ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ
graded bedding	ਦਰਜਾਬੰਦ ਸਤਰੀਕਰਣ
gradient	ਢਾਲ,, ਤਾਪਮਾਨ-ਢਾਲ
gravity	ਗੁਰੂਤਾ, ਇਕਰਸ਼ਨ-ਸ਼ਕਤੀ
gram	ਛੇਲੇ
greenhouse effect	ਗ੍ਰੀਨਹਾਊਸ ਪ੍ਰਭਾਵ
groundwater	ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ
H	
half life	ਅੱਧਾ ਸਮਾਂ
heat energy	ਸੂਰਜ ਦੀ ਊਰਜਾ
heat of fusion	ਪੰਘਰਾਉਣ ਦੀ ਗਰਮੀ
heat of vaporization	ਭਾਫ ਦੀ ਗਰਮੀ
heliocentric model	ਸੂਰਜ-ਕੇਂਦਰੀ ਮਾਡਲ
high pressure	ਉੱਚ ਦਬਾਅ
horizontal	ਦੁਮੇਲੀ
horizontal sorting	ਦੁਮੇਲੀ ਵਰਗੀਕਰਣ
humidity	ਨਮੀ
hydrosphere	ਜਲ-ਮੰਡਲ, ਧਰਤੀ ਉਤਲੇ ਪਾਣੀ
hypothesis	ਅਨੁਮਾਨ, ਮਿੱਥੀ ਗੱਲ
I	
ice	ਬਰਫ
igneous rock	ਜੁਆਲਾਮੁਖੀ ਨਾਲ ਬਣੀ ਚੱਟਾਨ
impermeable index fossil	ਅਪਾਰਗਾਮੀ ਇੰਡੈਕਸ ਪਥਰਾਟੀ

EARTH SCIENCE GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	PUNJABI
infiltration	ਜ਼ਮੀਨ ਅੰਦਰ ਸਮਾਉਣਾ
inner core	ਅੰਦਰੂਨੀ ਕੋਰ
insolation	ਧੁੱਪ-ਲਵਾਈ
interface	ਇੰਟਰਫੇਸ
intrusion	ਅੰਤਰ-ਵੇਧਨ
Intrusive igneous rock	ਅੰਤਰਵੇਧੀ ਜੁਆਲਾਮੁਖੀ ਨਾਲ ਬਣੀ ਚੱਟਾਨ
ionosphere	ਆਇਨ-ਮੰਡਲ
isobar	ਸਮਦਾਬ ਰੇਖਾ
isoline	ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਝੁਕਾਅ ਵਾਲੀ ਰੇਖਾ
isostasy	ਆਇਸੋਸਟੇਸੀ
isotherm	ਸਮਤਾਪ ਰੇਖਾ
isotope	ਸਮ-ਸਥਾਨਕ
J	
jet stream	ਤੇਜ਼ ਧਾਰ ਵਾਲੀ ਨਦੀ, ਵਹਿਣ
joint	ਚੱਟਾਨ ਵਿਚ ਦਰਾੜ, ਦਰਜ
K	
kame	ਕੇਮ
kettle	ਕੇਤਲੀ, ਪਤੀਲੀ
kinetic energy	ਕਾਇਨੈਟਿਕ ਊਰਜਾ
Kepler's Law of Motion	ਕੈਪਲਰ ਦਾ ਗਤੀ ਦਾ ਨੇਮ
L	
landscape	ਭੂ-ਦ੍ਰਿਸ਼
latent heat	ਲੁਕਵਾਂ ਤਾਪ
latitude	ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼, ਵਿੱਥਕਾਰ
latitudinal climate patterns	ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ੀ ਜਲਵਾਯੂ ਬਣਤਰਾਂ
lava	ਲਾਵਾ
length	ਲੰਮਾਈ
liter	ਲੀਟਰ
lithosphere	ਲੀਥੋਸਫੀਅਰ
local noon	ਸਥਾਨਕ ਦੁਪਹਿਰ
longitude	ਅਕਸ਼ੀ-ਰੇਖਾਂਸ਼

EARTH SCIENCE GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	PUNJABI
low pressure (aired front)	ਘੱਟ ਦਬਾਅ (ਏਅਰਡ ਫ੍ਰੰਟ)
luster	ਚਮਕੀਲਾ
M	
magma	ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਅੱਧ-ਪਿਘਲੇ ਮਾਦੇ ਦੀ ਤਹਿ ਜਾਂ ਪਰਤ
magnetic declination	ਚੁੰਬਕੀ ਢਾਲ, ਉਤਰਾਅ
mantle	ਤਰਲ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਬੂਰ ਜਾਂ ਝੋਂਗ
marine climate	ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਲਵਾਯੂ
maritime polar air mass	ਸਮੁੰਦਰੀ ਧਰੁਵ ਵਿਚਲੀ ਹਵਾ ਦਾ ਪੁੰਜ
maritime tropical air mass	ਸਮੁੰਦਰੀ ਤਪਤ-ਖੰਡੀ ਹਵਾ ਦਾ ਪੁੰਜ
mass	ਪੁੰਜ
matter	ਭੌਤਿਕ ਤੱਤ
meander	ਦਰਿਆ ਦੇ ਵਿੰਗਵਲਾਵੇਂ
mean solar day	ਮੱਧ ਮਾਰਗੀ ਸੂਰਜੀ ਦਿਨ
measurement	ਮਾਪ, ਪੈਮਾਇਸ਼
meniscus	ਨਵਚੰਦਰ-ਆਕਾਰ ਲੈਂਸ
meridian	ਮਧਿਆਨ ਰੇਖਾ, ਸੂਰਜ ਦਾ ਸਿਖਰ
metamorphic rock	ਬਦਲੀ ਹੋਈ ਚੱਟਾਨ
meter	ਮੀਟਰ
mid-ocean ridge	ਮੱਧ-ਸਮੁੰਦਰੀ ਪਰਬਤਮਾਲਾ/ਜਲ-ਵਿਭਾਜਕ
milli	ਮਿੱਲੀ
mineral	ਖਣਿਜ, ਕੱਚੀ ਧਾਤ
mode	ਤਰੀਕਾ, ਢੰਗ
moisture	ਨਮੀ
moho discontinuity	ਮੋਹੋ ਅਨਿਰੰਤਰਤਾ
mountain	ਪਹਾੜ
O	
observation	ਰੁਦਰਤ, ਸੂਰਜ, ਚੰਦ, ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ
occluded front	ਅੱਕਲਿਉਡਿਡ ਫ੍ਰੰਟ
ocean floor spreading	ਸਮੁੰਦਰ ਦੀ ਤਲੀ ਦਾ ਪਸਾਰ
orbit	ਉਪਗ੍ਰਹਿ
orbital speed	ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਸਬੰਧੀ ਰਫ਼ਤਾਰ
organic	ਆਂਰਗੈਨਿਕ

EARTH SCIENCE GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	PUNJABI
original horizontality	ਮੂਲ ਲੇਟਵਾਂਪਣ
outcrop	ਉੱਭਰੀ ਹੋਈ ਪਰਤ
outer core	ਬਾਹਰੀ ਪਰਤ (ਕੋਰ)
oxidation	ਜੰਗਾਲਣ, ਆਕਸੀਕਰਣ
P	
parallel	ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ ਰੇਖਾ, ਵਿੱਥਕਾਰ ਦਾਇਰਾ
perihelion	ਸੂਰਜ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜੇ ਦਾ ਬਿੰਦੂ
period	ਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਪਰਿਕ੍ਰਮਣ ਕਾਲ
permeability	ਸਮਾਉਣਯੋਗਤਾ
phase	ਮੁਦਲੀ ਅਵਸਥਾ
plain	ਮੈਦਾਨ, ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕਾ, ਭੋਇ
planetary winds	ਨਛੱਤਰੀ ਹਵਾਵਾਂ
plateau	ਪਠਾਰ
plate tectonic theory	ਪਲੇਟ ਟੈਕਟੋਨਿਕ ਥਿਓਰੀ
polar	ਧਰੁਵ
Polaris	ਪੋਲਾਰਿਸ
pollutants	ਪਲੀਤ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲੇ
porosity	ਮੁਸਾਮਦਾਰੀ
potential energy	ਸੰਭਵ ਊਰਜਾ
precipitation	ਮੀਂਹ, ਬਰਫ ਆਦਿ ਵਰ੍ਹਣਾ
pressure gradient	ਦਬਾਅ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਦਾ ਢਾਲ
primary waves	ਮੁਦਲੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ
prime meridian	ਮੁੱਖ ਮਧਿਅਾਨ ਰੇਖਾ
R	
radiation	ਰੇਡੀਏਸ਼ਨ
radioactive balance	ਰੇਡੀਓਐਕਟਿਵ ਸੰਤੁਲਨ
radioactive dating	ਰੇਡੀਓਐਕਟਿਵ ਕਾਲ-ਨਿਰਧਾਰਨ
radioactive decay	ਰੇਡੀਓਐਕਟਿਵ ਖੀਣਤਾ
radio telescope	ਰੇਡੀਓ ਟੈਲੀਸਕੋਪ
reargue	ਮੁੜ-ਦਲੀਲ
reflection	ਅਕਸ਼, ਪਰਛਾਵਾਂ
refraction	ਅਪਵਰਤਨ

EARTH SCIENCE GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	PUNJABI
refracting telescope	ਅਪਵਰਤੀ ਟੈਲੀਸਕੋਪ
regolith	ਰੀਗੋਲਿਥ
relative age	ਸਾਪੇਖ ਉਮਰ
relative humidity	ਸਾਪੇਖ ਨਮੀ
residual sediment	ਰਹਿੰਦ-ਖੂਹੰਦ ਦੀ ਗਾਦ
resource	ਸ੍ਰੋਤ
revolution	ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ-ਚੱਕਰ
rock	ਚੱਟਾਨ
rock cycle	ਚੱਟਾਨ-ਚੱਕਰ
rock formation	ਚੱਟਾਨ ਬਣਨਾ
rock resistance	ਚੱਟਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤਿਰੋਧ
rotation	ਚੱਕਰ, ਆਵਰਤਨ
runoff	ਖਿਸਕਣਾ
S	
salinity	ਖਾਰਾਪਣ
saturation	ਨਮੀ, ਗਿੱਲ
scalar field	ਸਕੇਲਰ ਭੋਇ
season	ਰੁੱਤ
secondary wages	ਦੂਜੇਲੀਆਂ ਉਜਰਤਾਂ
sediments	ਗਾਰ, ਤਲਛੱਟ
sedimentary rocks	ਤਲਛੱਟੀ ਚੱਟਾਨਾਂ
seismic waves	ਭੂਚਾਲੀ ਤਰੰਗਾਂ
senses	ਸਮਝਣਾ
silicon-oxygen tetrahedron	ਸਿਲੀਕਾਨ-ਆਕਸੀਜਨ ਟੈਟ੍ਰਾਹੈਡਰਾਨ
sink (energy)	ਘਟਣੀ (ਊਰਜਾ)
seismograph	ਭੂਚਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੰਤਰ
slope	ਢਾਲਵਾਂ ਰੁਖ
soil horizon	ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਦੁਮੇਲ
soil profile	ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਰੇਖਾਚਿੱਤਰ
soil storage	ਮਿੱਟੀ ਇਕੱਠੀ ਹੋਣਾ
solar noon	ਸੂਰਜੀ ਦੁਪਹਿਰ
solar system	ਸੂਰਜ ਮੰਡਲ

EARTH SCIENCE GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	PUNJABI
solid	ਠੋਸ
solidification	ਸਥੂਲੀਕਰਣ
solstices	ਅਯਨਾਂਤ
sorting of sediments	ਤਲਛੱਟ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਣ
source (energy)	ਸ੍ਰੋਤ (ਊਰਜਾ)
source (region)	ਸ੍ਰੋਤ (ਹਲਕਾ)
specific heat	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਰਮੀ
species	ਜਿਣਸ, ਸ਼ਕਲ
stationary front	ਸਥਿਰ ਫ੍ਰੰਟ
strata	ਤਹਿ, ਪਰਤ
streak	ਧਾਰੀ, ਲੀਕ
stream bed	ਨਦੀ ਦਾ ਤਲ
stream discharge	ਨਦੀ ਨਿਕਲਣਾ
subsidence	ਉਤਾਰ, ਗਾਰ
sundial	ਸੁੱਪਘੜੀ
sublimation	ਉਚੀਆਉਣ
superposition	ਉਪਰ ਸਥਿਤੀ
surplus	ਵਾਧੂ
suspension	ਮੁਅੱਤਲ
syncline	ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਜਾਂ ਰੇਖਾ ਦੀ ਤਰਫ਼ ਢਲਾਨ ਵਾਲਾ
T	
technology	ਤਕਨਾਲੋਜੀ
tectonics	ਟੈਕਟੋਨਿਕਸ, ਵਿਵਰਤਨਕੀ
temperature	ਤਾਪਮਾਨ
terrestrial motions	ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਗਤੀ
texture	ਸੰਰਚਨਾ
tilted strata	ਝੁਕੀ ਹੋਈ ਤਹਿ, ਪਰਤ
time	ਸਮਾਂ
topographic map	ਟੋਪੋਗ੍ਰਾਫਿਕ ਨਕਸ਼ਾ
track	ਟ੍ਰੈਕ

EARTH SCIENCE GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	PUNJABI
transformation	ਰੂਪਾਂਤ
transition	ਤਬਦੀਲੀ
transpiration	ਹਵਾੜ
transport	ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ
transporting system	ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟਿੰਗ ਕਾਰਜ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ
transverse wave	ਆਡੀ ਤਰੰਗ
U	
ultraviolet	ਅਲਟ੍ਰਾਵਾਇਲਟ
uplifting force	ਉਫਰ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲਾ ਬਲ
uranium	ਯੂਰੇਨੀਅਮ
usage	ਵਰਤੋਂ
V	
valley glacier	ਵਾਦੀ ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ
vapor	ਭਾਫ
vapor pressure	ਭਾਫ ਦਾ ਦਬਾਅ
variable	ਅਸਥਿਰ, ਬਦਲਣਹਾਰ
vector field	ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਖੇਤਰ (ਵੈਕਟਰ ਫੀਲਡ)
vein	ਚੱਟਾਨ ਦਾ ਪਾੜ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਧਾਤ ਭਰੀ ਹੋਵੇ
vertical	ਖੜ੍ਹਵਾਂ
visible light spectrum	ਦਿਸਣਯੋਗ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਾ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ
visibility	ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ-ਖੇਤਰ
volcano	ਜੁਆਲਾਮੁਖੀ
volcanic ash	ਜੁਆਲਾਮੁਖੀ ਦੀ ਸੁਆਹ
volume	ਢੇਰ, ਮਾਤਰਾ, ਆਇਤਨ
W	
waning	ਥੱਲੇ ਨੂੰ ਜਾਣਾ, ਗਿਰਾਵਟ
warm front	ਨਿੱਘਾ ਪਾਸਾ
water budget	ਪਾਣੀ ਦਾ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ
water cycle	ਜਲ-ਚੱਕਰ
water purification	ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੁੱਧੀਕਰਣ
water shed	ਨਦੀ-ਖੇਤਰ, ਜਲ-ਨਿਖੇੜ ਲਕੀਰ

EARTH SCIENCE GLOSSARY – HIGH SCHOOL LEVEL

ENGLISH	PUNJABI
water table	ਭੂਮੀ ਜਲ-ਤਲ
water vapor	ਪਾਣੀ ਦੀ ਭਾਫ
wavelength	ਤਰੰਗ ਲੰਮਾਈ
waxing	ਵੈਕਸਿੰਗ
weather prediction	ਮੌਸਮ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ
weathering	ਹਵਾ ਪਾਣੀ ਕਰਕੇ ਨਸ਼ਟ ਹੋਣਾ
weight	ਭਾਰ
wind	ਹਵਾ
Y	
year	ਸਾਲ